

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 28 kwietnia 2014 roku pełnomocnik (...)Kasy (...) z siedzibą w G.wniósł o stwierdzenie, iż spadek po A. K. (1), zmarłym w dniu (...)roku, zamieszkałym ostatni w K., nabyli na podstawie ustawy: żona Z. K., syn A. K. (2), syn K. K., córka M. T. (1), a także o zasądzenie od spadkobierców na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania w łącznej wysokości 612 zł, w tym kwoty 257 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wniosku podał, iż w dniu (...)zmarł A. K. (1), ostatnio zamieszkały w K. przy ul. (...). Do kręgu osób powołanych z mocy ustawy do dziedziczenia po zmarłym należą żona Z. K. oraz dzieci A. K. (2), K. K. i M. T. (1).

Wnioskodawca wskazał ponadto, iż posiada wierzitelność wobec spadkodawcy wynikającą z tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd Rejonowy w S.w dniu (...)roku (sygn. akt V Nc (...)).

Argumentując żądanie zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej podkreślił znaczny nakład pracy, jaki pełnomocnik włożył w celu ustalenia wszystkich potencjalnych spadkobierców zmarłego.

Na rozprawie w dniu (...)roku uczestniczka postępowania M. T. (1) poparła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku, oświadczyła jednocześnie, iż uczestnicy postępowania A. K. (2) i K. K. są niepełnosprawni, nie są jednak ubezwłasnowolnieni i nie mają ustanowionego opiekuna prawnego.

Sąd ustalił, co następuje:

A. K. (1), syn B. i M., urodzony dnia (...) w K., zmarł w dniu (...) roku w K.. Ostatnio stale zamieszkiwał w K. przy ul. (...). Zmarły nie pozostawił testamentu. W chwili śmierci był żonaty z Z. K.. Z powyższego związku miał troje dzieci – córkę M. M. T. (2), syna K. K. i syna A. K. (2). A. K. (1) nie miał innych dzieci, w tym przysposobionych ani wcześniej zmarłych. Żaden ze spadkobierców ustawowych nie zawierał umów o zrzeczeniu się dziedziczenia po zmarłym, nie został uznany za niegodnego dziedziczenia, ani też nie złożył w ustawowym terminie oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku po zmarłym. W chwili śmierci A. K. (1) wszyscy jego spadkobiercy ustawowi byli pełnoletni. Niniejsze postępowanie jest jednocześnie pierwszym postępowaniem w sprawie stwierdzenia nabycia spadku po A. K. (1), nie był też wydawany akt poświadczenia dziedziczenia (odpis skróconego aktu zgonu A. K. (1) k. 25, odpis skróconego aktu małżeństwa A. K. (1) i Z. K. k. 26, odpis skróconego aktu urodzenia A. K. (2) k. 27, odpis skróconego aktu urodzenia K. K. k. 28, odpis skróconego aktu małżeństwa M. M. T. (2) k. 29, zapewnienie spadkowe k. 41, wyjaśnienia informacyjne uczestniczki postępowania M. M. T. (2) k. 40).

A. K. (2) i K. K. od dzieciństwa są upośledzeniu umysłowo w stopniu umiarkowanym, przy czym A. K. (2) cierpi ponadto na dziecięce porażenie mózgowie. Z powodu powyższych zaburzeń wskazani uczestnicy postępowania nie są w stanie kierować swoim postępowaniem, zawiadywać swoim mieniem, a tym samym kwalifikują się do ubezwłasnowolnienia całkowitego (opinia psychiatryczno – psychologiczna k. 68 – 74).

(...) Kasa (...)z siedziba w G.posiada wierzitelność wobec A. K. (1), potwierdzoną prawomocnym nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w S.V Wydział Grodzki w dniu (...)roku (sygn. V Nc (...)) wraz z tytułem wykonawczym z dnia (...)roku (k. 21).

Sąd zważył, co następuje:

Według podstawowej normy art. 1025 § 1 k.c. stwierdzenie nabycia spadku następuje na wniosek osoby mającej w tym interes. Powszechnie przyjmuje się, że w interes prawny, należy rozumieć szeroko i może to być zarówno wpływ bezpośredni, jak i pośredni, jednakże musi on odnosić się do praw, a nie stanu faktycznego lub majątkowego wnioskodawcy. Zainteresowanymi zgłoszeniem wniosku o stwierdzenia nabycia spadku są więc nie tylko spadkobiercy

lub ich następcy prawni, lecz także wszystkie inne osoby mające interes prawny w prawidłowym wykazaniu następstwa po spadkodawcy.

W świetle powyższego wątpliwości Sadu nie budziła okoliczność, iż interesem takim dysponował wnioskodawca jako wierzyciel spadkodawcy. Uzyskanie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym dłużniku pozwoli mu bowiem na dalsze dochodzenie swojej wierzytelności - od spadkobierców zmarłego.

Zgodnie z treścią art. 670 k.p.c. w postępowaniu o stwierdzeniu nabycia spadku Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. Stosownie do art. 926 k.c. dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Jak ustalił Sąd, A. K. (1) nie pozostawił testamentu, dlatego też w niniejszej sprawie zastosowanie miały przepisy kodeksu cywilnego odnoszące się do ustawowego porządku dziedziczenia.

Zgodnie z art. 931 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy z ustawy dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. Dziedziczą oni w częściach równych, jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż 1/4 całości spadku.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż powołanymi z mocy ustawy w niniejszej sprawie do spadku była żona spadkodawcy – Z. K. oraz trójka jego dzieci - córka M. T. (1), syn K. K. i syn A. K. (2). Stosownie do wskazanego wyżej art. 931 k.c. dziedziczą oni w częściach równych, dlatego też Sąd ustalił ich udział w spadku w wysokości 1/4 części każdy z nich. W niniejszej sprawie żaden ze spadkobierców nie złożył w terminie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku.

Zgodnie z treścią art. 1015 § 2 k.c. brak oświadczenia spadkobiercy w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba nie mająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Przesłanki do ubezwłasnowolnienia całkowitego, zgodnie z art. 13 k.c., zachodzą gdy osoba, która ukończyła lat 13, wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, nie jest w stanie kierować swoim postępowaniem.

Sąd zważył przy tym, iż uczestnicy postępowania A. K. (2) i K. K. od dzieciństwa są upośledzeni umysłowo w stopniu umiarkowanym, przy czym A. K. (2) cierpi ponadto na dziecięce porażenie mózgowie. W oparciu dowód z opinii biegłych psychiatryczno – psychologicznej, Sąd uznał, iż z powodu powyższych zaburzeń nie są oni w stanie kierować swoim postępowaniem, wymagają stałej pomocy i nadzoru we wszystkich sprawach związanych z codziennym funkcjonowaniem, nie mogą samodzielnie prowadzić swoich spraw, a tym samym zarówno w chwili obecnej, jak i w chwili otwarcia spadku istniały podstawy do ich ubezwłasnowolnienia całkowitego.

Wskazać w tym miejscu należy, że w ocenie Sądu opinia sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu psychiatrii I. O. oraz biegłego sądowego z zakresu psychologii H. O. stanowiła wiarygodny materiał dowodowy w sprawie - była pełna, spójna i logiczna, a zawarte w niej wnioski dotyczące stanu zdrowia psychicznego uczestników postępowania zostały oparte zarówno na analizie dokumentacji medycznej, jak i przeprowadzonym badaniu. Nie była również kwestionowana przez żadnego z uczestników postępowania, co dodatkowo przemawia za jej prawidłowością.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 1015 § 2 k.c., stwierdzić należało, iż A. K. (2) i K. K. przyjęli spadek po zmarłym A. K. (1) z dobrodziejstwem inwentarza.

Stosowanie zaś z treścią art. 1016 k.c. w przypadku, gdy co najmniej jeden ze spadkobierców przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza, uważa się, że także spadkobiercy, którzy nie złożyli w terminie żadnego oświadczenia, przyjęli spadek z dobrodziejstwem inwentarza. Podkreślić przy tym należy, iż przy zastosowaniu powyższego przepisu, zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, nie ma znaczenia czy przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza przez jednego ze spadkobierców nastąpiło na skutek złożenia odpowiedniego oświadczenia woli, czy też z mocy prawa na

podstawie art. 1015 § 2 k.c. Dlatego też uznać należało, iż również pozostali spadkobiercy, spadek po A. K. (1) nabyli z dobrodziejstwem inwentarza.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie powołanych wyżej przepisów prawa orzekł jak w pkt I postanowienia.

Z uwagi na to, że uczestniczka postępowania M. T. (1) była reprezentowana przez adwokata ustanowionego z urzędu, a koszty pomocy prawnej nie zostały pokryte w całości, ani w części, na podstawie § 19, § 2 ust. 1 i 3, § 3, § 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 461), Sąd przyznał ze Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. K. (3) wynagrodzenie w kwocie 60 złotych, powiększone o podatek VAT w kwocie 13,18 złotych - tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie można było mówić o sprzeczności interesów uczestników postępowania i wnioskodawcy lub też o różnym stopniu ich zainteresowania wynikiem postępowania w sprawie. W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż żaden z uczestników nie kwestionował zasadności zgłoszenia wniosku. Po wtóre, złożenie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku umożliwiło rozpoczęcie regulacji stanu prawnego majątku wchodzącego w skład spadku po A. K. (1), dlatego też uznać należało, iż jego wniesienie leżało w interesie wszystkich uczestników postępowania. Wymaga przy tym podkreślenia, iż również wnioskodawca był w równym stopniu zainteresowany rozstrzygnięciem w sprawie, jak pozostali uczestnicy postępowania, bowiem uzyskanie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym dłużniku było niezbędne do dochodzenia przez wnioskodawcę swoich roszczeń od jego spadkobierców.

Wydatki w przedmiotowej sprawie zostały w całości wypłacone ze Skarbu Państwa. Sąd ustalił je na kwotę 1278,80 złotych, przy czym składało się na nie wynagrodzenie biegłego sadowego H. O. i biegłego sądowego I. O. z tytułu sporządzonej opinii psychiatryczno – psychologicznej. Z uwagi na równy stopień zainteresowania w sprawie uczestnicy postępowania i wnioskodawca powinni w nich partycypować w częściach równych, tj. w kwotach po 255,80 złotych, stosownie do art. 520 § 1 k.p.c. Z uwagi na powyższe, w oparciu art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd postanowił tytułem brakujących wydatków ściągnąć na rzecz tego Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w S. od wnioskodawcy (...) Kasy (...) w G. oraz od uczestników postępowania: A. K. (2), K. K., Z. K. i M.M. T. (2) kwoty po 255,80 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt groszy) od każdego z nich.

Z uwagi na powyższe o pozostałych kosztach sądowych Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik postępowania nieprocesowego ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.